

sygn. akt IV Cz 145/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2014 r .

Sąd Okręgowy w Słupsku Wydział IV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym

Przewodniczący: SSO Mariola Watemborska

Sędziowie: SO Jolanta Deniziuk

SO Dorota Curzydło (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2014 r. w Słupsku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku S. S. i J. S.

z udziałem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o ustanowienie służebności przesyłu

na skutek zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego w Chojnicach z dnia 18 grudnia 2013 r. sygn. akt I Ns 714/12

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone postanowienie w punkcie 1 (pierwszym) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowego w Chojnicach , pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt IV Cz 145/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Chojnicach przyznał biegłemu sądowemu z L. Ł. wynagrodzenie w wysokości 1.630,93 zł za sporządzenie pisemnej opinii w sprawie. W uzasadnieniu orzeczenia wskazał, że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego było niezbędne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy a przedstawiony przez biegłego rachunek nie budzi wątpliwości co do jego rzetelności. Jako podstawę prawną swojego orzeczenia wskazał art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz § 1, 2 i 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia opinii w postępowaniu sądowych z dnia 18 grudnia 1975 roku;

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł wnioskodawca , który zarzucił:

- naruszenie art. 89 ust. 1 – 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach sądowych w sprawach cywilnych poprzez uznanie, iż czas Em potrzebnym do wydania opinii przez biegłego był czas wskazany przez biegłego,
- naruszenie przepisów § 1, 2 i 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia opinii w postępowaniach sądowych z dnia 18 grudnia 1975 roku poprzez jego zastosowanie w sytuacji, gdy przepisy tego rozporządzenia nie obowiązywały od dnia 6 maja 2013 r. ,
- naruszenie art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia

stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2013. Poz. 518) polegające na jego niezastosowaniu,

- uchybienie art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c. poprzez wadliwe uzasadnienie zaskarżonego postanowienia, bez dokładnej analizy przedstawionego przez biegłego rachunku i dostatecznego uzasadnienia tego stanowiska.

Powołując się na powyższe uchybienia wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie o istocie sprawy, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w całości i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne w stopniu skutkującym koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia do ponownego rozpoznania z przyczyn uniemożliwiających jego merytoryczną kontrolę instancyjną. Sąd Okręgowy podziela stanowisko skarżącego, co do zarzutu zawyżenia przez biegłego żądanego i przyznanego zaskarżonym postanowieniem wynagrodzenia w aspekcie faktycznego i realnego czasu poświęconego wykonaniu opinii i nakładu pracy biegłego.

Zasadny jest naruszenia przez Sąd pierwszej instancji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kosztów przeprowadzenia opinii w postępowaniach sądowych z dnia 18 grudnia 1975 r. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2013. Poz. 518). W chwili rozstrzygnięcia przez Sąd pierwszej instancji o wynagrodzeniu biegłego nie obowiązywały bowiem przepisy rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1975 r. i nie obowiązywał też żaden przepis intertemporalny pozwalający sądowi na stosowanie przepisów tego uchylonego rozporządzenia. Podstawą prawną przyznania biegłemu wynagrodzenia stanowią art. 288 k.p.c., art. 89 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2010, poz. 44 ze zm. – zwana dalej u.o.k.s.c.) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. 2013. Poz. 518).

Zgodnie z art. 89 u.o.k.s.c., wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala Sąd, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków na podstawie złożonego rachunku. Podstawę obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. W roku 2013 kwota ta wynosiła 1.766,46 zł.

Po myśli § 2 cytowanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013r., stawka wynagrodzenia biegłych, powołanych przez sąd, za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi - w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię - od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej (1.766,46 zł).

Zgodnie natomiast z § 4 przywołanego wyżej rozporządzenia, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, stawka może być podwyższona do 50%, jeżeli biegły spełnia przesłanki w tym przepisie wymienione.

Nie można nadto tracić z pola widzenia, że według orzeczenia Sądu Najwyższego z 13 października 1988r. (IV PZ 66/88 - Biul. SN 1988, nr 10, s. 11), przy ustalaniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, lecz ilość czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez specjalistę, dysponującego niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie. Konieczne jest zachowanie stosownych proporcji przy przyznawaniu biegłym wynagrodzenia w związku z opiniami składanymi w

podobnych sprawach (por. również orzeczenie Sądu Najwyższego z 10 maja 1973r., I PZ 25/73 , OSNCP 1973, nr 10, poz. 184).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że przedłożona przez biegłego karta pracy, zawierająca zestawienie czynności i liczby godzin, jest nieadekwatna do ilości czasu niezbędnego do sporządzenia przedmiotowej opinii. Wprawdzie biegły sądowy, powołany w niniejszej sprawie, zrealizował zlecenie Sądu pierwszej instancji polegające na opracowaniu opinii wobec czego Sąd pierwszej instancji zobligowany był przyznać mu stosowne wynagrodzenie. Jednak w ocenie Sądu Okręgowego, poważne wątpliwości wzbudzają pozycje oraz czas, jaki biegły przeznaczył na analizę akt (które w chwili przekazania ich biegłemu liczyły niewiele ponad 180 stron i których analiza zajęć miała 10 godzin), przygotowanie i wysłanie zawiadomienia o oględzinach (aż 2 godziny) opracowanie wyników oględzin i opracowanie opinii (której elementem były opracowane już wyniki oględzin)

W świetle natomiast powołanych przepisów oczywistym jest, że wyliczony w karcie pracy czas i nakład pracy biegłego podlega weryfikacji sądowej. Tymczasem z treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia nie sposób wywnioskować, czy Sąd Rejonowy rzeczywiście zbadał pod względem formalnym i rachunkowym przedłożoną przez biegłego fakturę, informację oraz kartę pracy, skoro wspominał jedynie, iż zostały one sprawdzone, a wskazane prace uznane za konieczne do wykonania zlecenia,

Ponadto, poza lakonicznym odwołaniem się do kryteriów, pomieszczonych w art. 89 u.o.k.s.c. oraz nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r., Sąd pierwszej instancji nie przeanalizował w istocie nakładu pracy biegłego, czasu rzeczywiście niezbędnego do wykonania zlecenia, akceptując wskazaną przez biegłego liczbę godzin bez uwzględnienia stopnia skomplikowania przedmiotu opinii, czy jej zakresu. Dokonanie rozważań, w myśl omówionych wyżej przepisów, jest jednak niezbędne do prawidłowej oceny wniosku biegłego i ustalenia właściwej wysokości wynagrodzenia za sporządzoną przez niego opinię, zaś ich brak uniemożliwia w istocie kontrolę merytoryczną postanowienia w postępowaniu zażaleniowym.

Dlatego też rzeczą Sądu Rejonowego, przy ponownym rozpoznaniu będzie dokonanie ich analizy rachunku i karty pracy biegłego według wskazanych powyżej kryteriów.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, mocą art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, pozostawiając na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.